

INDIKACE A KONTRAIKACE LÁZEŇSKÉ LÉČBY GYNEKOLOGICKÝCH PACIENTEK

M. Šindlář

LÚ Esplanade, Lázně Františkovy Lázně a.s.

Pobyt pacientek v lázeňských zařízeních byl předmětem zájmu široké veřejnosti nejen v dobách minulých, ale i v době dnešní. Z Československých státních lázní a později Státních léčebných lázní se nyní stala soukromá sanatoria nebo akciové společnosti. Hovoříme-li o Lázních Františkovy Lázně a.s., které jsou našimi předními a nejznámějšími lázněmi pro léčbu gynekologických onemocnění, pak stávající léčebný režim je plně uzpůsoben ke prospěchu pacientek ať našich či zahraničních.

Léčba a pobyt pacientek v našich lázeňských zařízeních jsou kromě samoplátců financovány zdravotními pojišťovnami. Dodržování všech předpisů a zásad při vysílání pacientek do léčebných zařízení bedlivě střeží revizní lékaři jednotlivých pojišťoven.

Pacientky do lázeňských zařízení jsou odesílány:

- a) na komplexní lázeňskou péči, kde základní délka léčebného pobytu je 28denní a zdravotní pojišťovnou je plně hrazeno ubytování, stravování a léčebné procedury (u onkologických pacientek s dg. 1/1 je základní pobyt 21denní s možností prodloužení léčebného pobytu vedoucím lékařem lázeňského zařízení o 7 dní);
- b) na příspěvkovou lázeňskou péči, která je rovněž 28denní, jsou vysílány pacientky, kterým zdravotní pojišťovnou jsou hrazeny léčebné procedury, kdežto pobyt a stravování si pacientky hradí samy;
- c) samoplátcí – pacientky si léčebné procedury, pobyt i stravování hradí samy. Mohou si dokonce stanovit samy i délku léčebného pobytu. Při dalších léčebných pobytech některé lázeňské organizace poskytují slevu až do výše 50 %.

V posledních létech došlo k významnému nárůstu počtu mladých pacientek ve Františkových Lázních po komplikovaných operacích pro appendicitis, vrozenou vývojovou vadu a jiných operacích. Rovněž zánětlivá onemocnění vnitřních rodidel zaujímají významné místo. Proto byla vyčleněna další léčebná lázeňská zařízení v péči o děti a dorost (Klimkovice, Mariánské Lázně, Karlovy Vary aj.).

Z gynekologických onemocnění jsou pro lázeňskou léčbu indikovány následující stavy (schematický výčet):

Dospělé pacientky

XI/1 Sterilita a infertilita

Komplexní léčba 2× u žen do 40 let. U sterility vyšetření partnera. U žen starších 35 let – genetické vyšetření obou partnerů.

XI/2 Porucha ovariální funkce a vývoje dělohy

Komplexní léčbu lze poskytnout 2×.

XI/3 Zánětlivá onemocnění vnitřních rodidel a jejich následky (chronická zánětlivá onemocnění)

Lázeňskou léčbu lze poskytnout po akutní exacerbaci zánětlivého onemocnění – opakovaně. U žen ve fertilním věku (do 40 let) jako komplexní.

XI/4 Stavby po gynekologických operacích a po operacích v oblasti malé pánve

Komplexní léčbu lze poskytnout do 12 měsíců od operace, a to po operacích, které byly komplikované nebo s komplikovaným pooperačním průběhem. U žen do 30 let po břišních operacích se vztahem ke krajně malé pánve.

XI/5 Funkční poruchy – dyspareunie, frigidita, dysmenorea aj., klimakterický syndrom

U této indikace se poskytuje pouze příspěvková lázeňská léčba.

Onkologické pacientky

I/I Onkologické případy po ukončení komplexní léčby bez jakýchkoliv známek recidivy.

Komplexní léčba na návrh onkologa nebo příslušného odborníka 1× do 24 měsíců po ukončení komplexní protinádorové léčby.

Děti a dorost

XXXI/1 Zánětlivá onemocnění zevních a vnitřních rodidel

XXXI/2 Hypoplazie vnitřních rodidel a retrodeviace dělohy

XXXI/3 Primární dysmenorea, primární amenorea s nadměrným růstem, sekundární amenoreae, hypoestrinní hypo-oligo-amenorea.

XXXI/4 Stavby po léčbě juvenilních metroragií (hypohormonálních nebo zánětlivých).

XXXI/5 Sekundární poruchy cyklu po infekčních chorobách s postižením rodidel.

XXXI/6 Stavby po operacích vnitřních rodidel a po jiných operacích se vztahem ke krajně malé pánve (zejména po appendektomiích do 12 měsíců od operace).

Obecné kontraindikace lázeňské péče

(stručný přehled)

1. Infekční onemocnění přenosná na člověka a bacilonosičství
2. Všechny nemoci v akutním stadiu
3. Klinické známky oběhového selhání
4. Stavby po hluboké tromboze do 3 měsíců po odeznění nemoci, stavby po povrchové tromboflebitis do 6 týdnů
5. Labilní a dekompenzovaný diabetes mellitus
6. Často se opakující profuzní krvácení všeho druhu
7. Kachexie všeho druhu
8. Zhoubné nádory během léčby a po ní s klinicky zjištěnými známkami pokračování nemoci

9. Epilepsie s výjimkou případů, u nichž v posledních 3 letech nedošlo k záchvatu (vyjádření neurologa)
10. Akutní ataky nebo fáze psychóz a duševní poruchy s asociálními projevy, tranzitorní stavy zmatenosti
11. Závislost na alkoholu a návykových látkách
12. Nemocní odkázaní na pomoc druhé osoby (možnost s průvodcem)
13. Inkontinence moči a stolice
14. Těhotenství
15. Nehojící se defekty jakéhokoliv původu

Léčebný pobyt gynekologických pacientek ve Františkových Lázních je bedlivě kontrolován jak zdravotním personálem, tak příslušným ošetřujícím lékařem a je přizpůsoben nejen objektivnímu výsledku po gynekologickém vyšetření, ale i subjektivnímu stavu pacientky při pravidelném sledování typu celkové reaktivity.

Z bohaté dokumentace žen léčených ve Františkových Lázních a z výzkumných prací některých klinických pracovišť možno konstatovat, že z obou skupin (dětí a dorostu) neléčených pro chronická onemocnění rodidel či po operačních zásazích zejména pro komplikovaný průběh appendicitis, se později formovaly řady adeptek léčby sterility. Díky úspěšné balneoterapii těchto komplikovaných stavů značně pokleslo procento gynekologických onemocnění těchto žen.

*Milan Šindlář
Nádražní 3
351 01 Františkovy Lázně*